

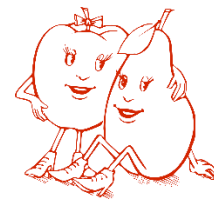
Podatki o publikaciji

Izdaja: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije,
Cesta Žalskega tabora 2, 3310 Žalec

Urednica: Alenka Ferlež Rus

E-pošta uredništva: alenka.ferlez-rus@ihps.si

Uredniški odbor: Alenka Ferlež Rus, dr. Magda Rak Cizej, dr. Sebastjan Radišek,
Gregor Leskošek

ISSN 2536-233X (za spletno izdajo)

Letnik 32, št. 5

16. marec 2023

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

1 Fenološki razvoj

Na območju Celjske regije so jabolane v povprečju na opazovane lokacije in sorte v fenološki fazi brstenja B (BBCH 51 – 52). Sorte, ki so hitrejšje v razvoju (Carjevič, Gala, Summared) prehajajo v fazo zelenega vršička C BBCH (BBCH 53), medtem ko v razvoju najbolj zaostaja sorta Fuji, ki je še v fazi mirovanja. Hruške so v fazi zelenega vršička C (BBCH 53) do mišjega ušesca C₃ (BBCH 54).

Na območju Koroške so jabolane in hruške še v fenološki fazi začetka brstenja BBCH 51.

2 Jablanov cvetožer

Izvajajte preglede brste na prisotnost jablanovega cvetožerja. Še posebej bodite pozorni v nasadih, kjer ste že imeli težave z obvladovanjem tega škodljivca v preteklih letih in v nasadih blizu gozda.

V tem tednu pri pregledu brstov na prisotnost jablanovega cvetožerja opazimo v toplejšem delu dneva večjo aktivnost hroščkov. Pri sortah, ki prehajajo v fenološko fazo konec brstenja B (BBCH 52) najdemo nabodene brste (% nabodenih brstov: od 0,6 do 17 %). Na posameznih lokacijah, kjer so brstih že dosegli fenološko fazo zelenega vršička C (BBCH 53), najdemo tudi prva odložena jajčeca (infestacija: 0 do 3%).

Prag škodljivosti je presežen, ko najdete v nasadih z manjšim cvetnim nastavkom več kot 15 % nabodenih brstov in več kot 30 % nabodenih brstov, v nasadih z močnejšim cvetnim nastavkom, oziroma je več kot 15 % pregledanih brstov z odloženimi jajčeci. Pri metodi stresanja pa je prag presežen, če ulovimo na 100 vej 20 do 30 hroščkov ali več.

Hrošček intenzivneje nabada brste in začne odlagati jajčeca, ko ti dosežejo fenološko fazo zelenega vršička C (BBCH 53) in se temperature dvignejo nad 7°C. Glede na vremensko napoved lahko v ob koncu tedna ob postopnem dvigu dnevni temperatur ter glede na fenološko fazo, pričakujemo večjo aktivnost hroščkov kakor tudi začetek intenzivnejšega odlaganje jajčec.

Zato svetujemo, da v nasadih, kjer je prag škodljivosti presežen, opravite škropljenje s pripravkom **Asset five**.

Asset five je pripravek na osnovi piretrina, ki je z dnem 1.3.2023 dobil dovoljenje za nujne primere za zatiranje jablanovega cvetožerja na jablanah.

Pripravek se uporablja v 0,064 % koncentraciji (0,96 L v 1500 L vode na ha) v začetku brstenja jabolane (razvojna faza B – C₃, oz. BBCH 51 – 54), ob prisotnosti škodljivih žuželk. Sredstvo ima stransko delovanje tudi na bolšice iz rodu *Cacopsylla* - prenašalke metličavosti, ki se v tem času pojavljajo na brstih.

S sredstvom se lahko na istem zemljišču **tretira največ dvakrat**.

Obvestila sadjarjem

OPOZORILA: Tretiranje se po potrebi ponovi 7 dni po predhodnem. S sredstvom se tretira zvečer, oziroma v najhladnejših urah dneva. **Priporočeni pH škropilne brozge je od 5 do 6.** Škropilno brozgo je zato treba po potrebi zakisati z dodatkom citronske kisline ali sredstva Pekacid.

MEŠANJE: Sredstvo se ne meša s sredstvi alkalne pH reakcije (npr. bordojsko brozgo). Glede mešanja z drugimi sredstvi se je treba posvetovati z zastopnikom za sredstvo. Sredstvo je nevarno za čebele.

OPOZORILO: Zaradi nevarnosti posameznih pripravkov za čebele je pred uporabo le teh potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo! V primeru uporabe sredstev nevarnih za čebele, je pred škropljenjem potrebno po mulčiti oziroma pokositi podrast in škropljenje opraviti v večernem ali nočnem času, ko so čebele v panjih. Upoštevati je potrebno tudi predpise s področja varstva voda in predpisane razdalje od voda I. in II. reda.

Sredstvo smejo uporabljati poklicni pridelovalci jabolk (v integrirani in ekološki pridelavi), ki imajo veljavno potrdilo o pridobitvi znanj iz fitomedicine.

Za zniževanje stopnje napada sesajočih žuželk (predvsem bolšic iz rodu *Cacopsylla*) lahko v fazi brstenja uporabite tudi kaolinske gline (Cutisan, Malusan v odmerku 30 kg/ha). Število nanosov je odvisno od količine padavin in trajanja odlaganja jajčec bolšic.

3 Škrlup

Pri pregledu zimskih plodišč jablanovega škrlupa (15.3.) so pri posameznih plodiščih prisotne prve dozorele askospore. **Do prvih primarnih okužb lahko v fenološki fazi odpiranja brsta (BBCH 53) pride le v primeru, če bi bili ti mokri daljše časovno obdobje** (16 ur pri 9 °C), kar glede na trenutno vremensko napoved suhega vremena ne pričakujemo.

Spremljanje vremensko napoved. V primeru napovedi večje količine padavin (**nad 10 L/m²**) in pri sortah, ki so dosegle fenološko fazo C (BBCH 53) pred dežjem opravite škropljenje jablane in hruške s pripravki na osnovi bakra kot so: **Cuprablau Z 35 WG** (3 kg/ha), **Cuprablau Z 35 WP** (3 kg/ha), **Cuprablau Z 50 WP** (2 kg/ha)- ni v prodaji ali **Kocide 2000** (2 kg/ha). Navedenimi pripravki so registrirani tudi v ekološki pridelavi.

Pripravki na osnovi bakra delujejo tudi na **bakterijo *Erwinia amylovora*, povzročiteljico hruševega ožiga**. Zato je priporočljivo, da v nasadih jablan in hrušk, kjer ja bil v preteklosti prisoten hrušev ožig, opravite preventivno škropljenje z bakrovimi pripravki. Poleg naštetih pripravkov lahko uporabite tudi pripravek **Badge WG** (2,9 kg/ha) ali **Nordox 75 WG** (1,6 kg/ha).